

De ce bucuresteanul nu-si doreste un trafic civilizat? sau Traficul sintem noi!

28 Oct 2009 [Alexandru Dutu](#)

Cred ca principalii vinovati pentru fata traficului din marile orase romanesti sint **soferii** si nu atit **autoritatile**. Exista citeva **metode** de a gestiona aceasta problema. Le-au inventat si le-au aplicat altii. Sa luam pe rind citeva:

- 1) **Londra**. Coafura rezista, traficul e bun. Taxa pe centru. Treci pe sub niste pasarele, in masina ai un aparat, esti taxat fara sa fii oprit. La finalul lunii vine factura acasa. Cuantumul taxei? La doua drumuri pe zi, prin centru, sari de salariul mediu, doar pentru placerea de a trage de covrig.
- 2) **Undeva prin Germania**, mai peste tot. Parcarea de 5-10 euro/ora (vorbesc de zone ultracentrale). Asta vine

50-100 euro ziua. Deci, lunar, putin mai mult de un salariu mediu de neamt.

3) Undeva prin Belgia. Nu ai voie de la stapinire sa-ti cumperi masina decit dupa ce ai facut dovada ca ai un loc de parcare luat (inchiriat pe o perioada suficient de mare sau cumparat). Cit costa un loc de parcare? Cam cit o masina ieftina pentru ca, am invatat si noi, terenul e mai scump ca masina.

Ar mai fi si alte metode dar care, dupa cum vedeti, au ceva in comun: costa. Poate sumele aruncate de mine nu or fi chiar astea, dar cred ca principiul solutiei aplicate de domnii de mai sus este cam asta: marci banul, taticu'! Asta se cheama civilizatie. Tineti-va ideea aici, fiindca vom reveni. Sa ascultam acum contraargumentele romanesti!

"Nu sint locuri de parcare". La rigoare, argumentul e nitel gresit. Locuri de parcare exista. Un metru patrat de teren costa citeva mii de euro in centrul Bucurestiului (acum, cu criza, e mai ieftin). Orice om isi poate cumpara 15 metri de teren cu, sa zicem, 30.000 de euro. Nu te impiedica nimeni. Deci locuri ar fi, bani nu sint. Sa luam un exemplu cumva paralel. in Bucuresti este criza si de apartamente, nu doar de locuri de parcare. Da? Dar ce ar fi ca apartamentele sa se distribuie cetatenilor ca si locurile de parcare. Adica cine a venit primul acasa seara, dupa serviciu, si a ocupat apartamentul ramine in el pina dimineata. Daca incerci sa spui ceva ti se va raspunde: *"Pai, ma nene, e criza de apartamente. De ce nu face, frate, statul apartamente, sa aiba oamenii?! Deci pina va face statul apartamente suficiente pentru toti, haideti sa le ocupam si sa ne bucuram de ele asa, in devalmasie!"* De ce sa nu aplicam genul asta de imparteala si la apartamente nu doar la locurile de parcare. De ce la apartamente ni s-ar parea absurd si la locurile de parcare nu?

Deci am ajuns la concluzia ca atunci cind, intr-o societate, o resursa este limitata (si aproape toate resursele, in afara de prostie, sint indeobste limitate)sint doua feluri de a distribui resursa respectiva:

- 1) dupa o regula a intilnirii cererii si ofertei, care va crea un pret al resursei respective - varianta civilizata sau
- 2) la gramada. Adica aduci un camion cu 10 tone de carne, deschizi larg usile si lasi oamenii sa se bata pe carnea putina, dar gratis. Care apuca, apuca, cine nu, nu - ati recunoscut varianta cozii de dinainte de '89?

Sa analizam cele doua variante si sa incercam sa intelegem de ce noi o preferam pe a doua.

Varianta civilizata:

Are **avantajul** ca creeaza ordine si, pe termen lung, bunastare reala, adica pentru toata lumea chiar daca in proportii diferite. (Exemplu: daca pe mine m-ar costa drumurile prin Bucuresti mult as renunta la masina in 4 din cele 5 zile de lucru. Dar as sti ca, atunci cind imi rup 10 euro (taxa/zi/strazi) din buget ca sa folosesc strazile din oras, fac 15 minute pina-n centru, nu o ora si 45 de minute. Deci as putea sa-mi planific mai ordonat banii si treburile, diminuind elementul de hazard. Este, daca vreti, ca la tarifele de telefonie mobila. La orele de virf, cu trafic mare, costa mai mult ca sa nu se blocheze reseaua. Prefer sa platesc mai mult la ora aia dar sa stiu ca am serviciul disponibil, decit sa coste putin si sa nu mearga). **Dezavantajul** acestei metode este cinismul ei capitalist: *"Pai ce, mai nene, numai cine are bani sa aiba acces la anumite lucruri? Masinile nu e pentru tot poporul?"* **Pe scurt, varianta asta creeaza, intretine si adinceste frustrari.**

Varianta devalmasiei:

Dezavantajul

ei este ca creeaza haos, nebuneala ineficienta si, deloc de neglijat, batai de-adevaratele. **Avantajul** este ca iti intretine iluzia ca ai si tu acces la parcare sau la trafic. E populara. Acum strada, parcarile sint ale noastre, ale tuturor, ne putem bate si omori linistiti pentru ele. Continuum analogia intre parcare si carne, intre "inainte de '89" si "dupa", si tragem o prima concluzie: **parcarea este ca si carnea**.

Carnea: inainte de '89, teoretic, aveai acces la ea, ca pretul din mercurial era mic, dar practic nu aveai acces fiindca nu o gaseai nicaieri la pretul ala mic. Acum teoretic nu ai acces fiindca o vezi in vitrina si ti se pare ca nu ai bani sa o cumperi, dar practic, daca ai banu' o poti lua oricind fara sa te milogesti si fara sa te bati o noapte la coada, sperind ca poate apuci si tu.

Asa e cu **parcarea** acum: un pret mic iti creeaza iluzia ca, teoretic, ai acces la ea, dar practic nu gasesti loc de parcare. Un pret mare iti da frisoane, te face sa-ti dai seama nu prea mai ai acces, dar in momentul in care poti plati acel pret, gasesti in mod concret locul.

Noi, romanii optam pentru varianta populara bazindu-ne mereu pe convingerea ancestrala ca "*lasa tata, ca ne descurcam noi! Ne fofilam noi si, chiar daca nu e, facem noi rost cumva! Cine-i baiat de baiat nu sta la coada si nici nu scoate banu'. Se descurca el cumva!*" Cind e ordine ca la nemti dispare aventura, viata devine anosta, nu-ti mai ramine decit sa te concentrezi pe munca ta constructiva. Pai, ce-am facut! **Dexteritatile de sarit peste rind, de facut rost pe sub mina, de scurtaturi smecheroase capatate in anii comunismului ne fac sa ne credem mai apti pentru sistemul "la gramada"**.

Aduceti-va aminte cind Basescu, primar al Bucurestiului, a propus ca locurile de parcare dintre blocuri sa fie inchiriate de locatari la licitatie. Cine da mai mult ia locul. Un fior a strabatut capitala. "*Pai cum, nene, la licitatie! Asta inseamna ca meciul meu cu vecinul se termina, [civilizat](#), dintr-o miscare? Si ce-am facut asa? Pai, nu mai stau io sa ma cert o vesnicie cu el, sa-i indoi stergatoarele, sa-i trag o cheie pe masina, sa-l blochez, sa claxonez in miez de noapte? S-a dus naibii tot farmecul indiscret al mirlaniei. Ce-mi ramine in viata? Sa ma pun linistit pe munca, iar la anu', cind s-o scoate iar locul la licitatie, sa am bani sa i-l iau eu. Dar mi se pare de cacat abordarea. Asta fac nemtii sau englezii, nu e de nasul meu de smecher!*"

Un al doilea argument impotriva platii este "*Da, dom'le, dar eu, care am treaba cu masina, ce ma fac daca trebuie sa cotizez. Ca doar nu ma plimb de placere!*" Raspunsul este simplu: Daca ai treaba inseamna ca faci bani. Daca faci bani inseamna ca esti dispus sa platesti sau ca ai de unde sa dai.

Deci: daca miine cineva dintre cei care decid ar impune un sistem "civilizat" bazat pe plata, si care ar fluidiza traficul, ar iesi revolutie. Soferii ar bloca strazile (asta presupunind ca s-ar putea bloca mai tare ca acum).

in episodul urmator o sa incerc sa-mi lamuresc citeva resorturi psihologice pentru care soferul roman opteaza astfel.

P.S. Pina atunci va spun ca optiunea mea nu este a unui om care are bani suficiente sa-si permita parcare sau trafic de tara civilizata. Este optiunea unui om care prefera sa munceasca o ora in plus si sa plateasca, decit sa se

bata zece minute cu cineva pe un loc de parcare. Sau a unui om care prefera sa munceasca o ora in plus pentru a cistiga civilizat un loc de parcare, decit sa munceasca o saptamina ca sa plateasca revopsitul unei masini zgiriate.

[Aici](#) specialistii nostri in aglomeratii au incercat un sondaj.